

**КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство»
ОПП «Фортепіано»**

Щоденник практиканта-піаніста

(практика у мистецькій школі)

ПІБ практиканта: Сельський Олексій Романович

База практики (мистецька школа): Дитяча музична школа Печерського району №4

Керівник практики (активної) від бази практики: Іванько Людмила
Олександрівна

Керівник практики (пасивної) від бази практики: Фролова Євгенія
Костянтинівна

Викладач з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»: Гребенюк
Олена Володимирівна

Термін проходження практики: з «12» квітня 2025 р. по « 30 » квітня 2025 р.

I. Активна практика.

Проведення індивідуальних уроків з учнем мистецької школи

Завдання для практиканта: після кожного проведеного уроку необхідно описати:

1. Загальні відомості про урок:

Дата проведення уроку.

Прізвище, ім'я учня, його вік і клас навчання.

Тема уроку (твори, над якими працювали).

Мета уроку (чому саме ці твори, які навички розвивалися: техніка, музичність, ритм тощо).

2. План уроку:

Структура заняття (розігрування, робота над технікою, робота над творами, підсумок уроку).

Чіткий перелік етапів уроку.

3. Методика проведення:

Методи і прийоми, які ти використовував (приклади вправ, пояснень, порівнянь, методи виправлення помилок).

Які види роботи були задіяні (грати за викладачем, розбір на слух, спільне виконання, ритмічні вправи тощо).

4. Реакція та активність учня:

Як учень сприймав матеріал.

Наскільки він був активним, зацікавленим, уважним.

З якими труднощами зіштовхнувся учень.

5. Оцінка результатів уроку:

Чи досягнута мета уроку.

Що вдалося покращити у грі учня.

Що потребує подальшого опрацювання.

6. Самоаналіз (рефлексія):

Що у проведенні уроку вийшло добре.

Над чим потрібно ще працювати (як викладачу).

Які висновки зроблено на майбутнє.

Для кожного проведеного уроку:

1. Дата: 24.04.2025

Клас (рівень учня): 8 клас

Прізвище учня: Халін Яків

Тема уроку: Р.Рєпка. Джазові пасажі

Завдання уроку: покращити координацію рук та стабільність темпу.

2. План заняття:

Привітання. Запитуємо про емоційний стан та мотивацію до уроку.

Невеликі технічні вправи для підготовки пальців до складних пасажів твору.

Робота над основним твором. Застосування різних ритмічних моделей для контролю техніки.

Музичне осмислення та художнє виконання.

Підсумки та формулювання домашньої роботи.

3. Методи та засоби навчання:

Діалоговий метод: Обговорення музичних рішень та шляхів їх реалізації.

Імітація: Повторення за викладачем окремих елементів фразування та артикуляції.

Ноти: Використання друкованого матеріалу для аналізу й нотаток.

Метроном: Для підтримки стабільного ритму та роботи з темпом.

4 і 5. Хід заняття:

Початок уроку. Учень виконує твір повністю у власному темпі. Звертаємо увагу на місця зі стислим ритмом або нечіткою артикуляцією.

Опрацювання складних місць. Поступове вивчення фраз з акцентом на ритмічну точність. Робота з повільним темпом і чітким розподілом долей.

Побудова впевненого виконання. Нарощення темпу, збереження стабільного пульсу та єдності звуку.

Домашня робота. Заохочення до щоденної роботи з метрономом і слухового аналізу власного звучання.

6. Рефлексія:

Що вдалося: Учень навчився чітко ділити такти та фрази, керуючи темпом.

Труднощі: Тривала концентрація на рівномірності вимагала багато енергії.

Висновки: Потрібно вводити більше різноманітності у ритмічні вправи та поступово підвищувати складність.

1. Дата: 17.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Савкевич Ілай

Тема уроку: Й.С.Бах. Волинка

Мета уроку: Розвивати навички гри поліфонічної фактури.

2. План уроку:

1. Привітання та розминка.
2. Прослухати виконання твору учнем.
3. Розбір окремих голосів.
4. Елементи виразності та інтерпретації.
5. Підсумки та домашнє завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Словесний метод: Просте та зрозуміле пояснення музичних термінів особливостей поліфонії. Обговорення характеру п'єси, її можливого настрою, асоціацій з волинкою.

Практичний метод: Роздільне опрацювання мелодії та басової лінії для кращого розуміння кожної партії. Порівняння звучання мелодії та баса, виявлення їх відмінностей та взаємодоповнення.

Нотний текст. Чітко надруковані ноти з правильною аплікатурою.

Кольорові олівці або маркери. Для позначення мелодії та баса різними кольорами в нотах, що полегшить їх візуальне сприйняття.

4 і 5. Хід уроку (короткий опис):

Вступ і привітання з учнем. Прослуховування виконання твору, діагностика проблеми.

Робота над поліфонічною структурою. Коротка розповідь про Баха та волинку, прослуховування запису. Окремо граємо мелодію з акцентом на ритмі та легкій артикуляції. Окремо граємо басову лінію і асоціюємо з гудінням волинки.

Елементи виразності. Обговорення характеру п'єси. Робота над легкою динамікою та артикуляцією, що імітує волинку.

Домашнє завдання. Коротке повторення опрацьованих фрагментів. Повторювати окремо голоси та повільно з'єднувати їх.

6. Рефлексія після уроку:

Що вдалося добре: Роздільне розучування голосів полегшило розуміння двохголосної фактури для учня. Перехід від окремих голосів до їх з'єднання був логічним та зрозумілим.

З чим були труднощі: Слухання та розрізнення мелодії та басової лінії під час гри.

Які висновки на майбутнє: Інтегрувати елементи сольфеджування для кращого інтонування та розуміння мелодичної лінії. На майбутніх уроках можна буде згадати інші твори епохи бароко для розширення музичного кругозору.

1. Дата: 24.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Савкевич Ілай

Тема уроку: І.Беркович. Концерт для фортепіано з оркестром, 3 частина

Завдання заняття: Ввести новий твір та розпочати його музичне опрацювання.

2. План заняття:

Привітання з учнем, обговорення настрою та коротке повторення вивченого.

Технічна розминка. Робота над арпеджіо та позиційною свободою руки.

Ознайомлення з новим твором. Прослуховування запису та перегляд нотного матеріалу.

Аналіз форми. Визначення основних тем та епізодів.

Початок розбору. Робота над першим розділом твору.

Підсумки та домашнє завдання.

3. Методи та засоби навчання:

Слуховий метод: Прослуховування професійного виконання для розуміння стилю та загального звучання.

Аналітичний метод: Спільне з учнем виявлення структури твору, розгляд фразування та динаміки.

Практичний метод: Гра по фразах, відпрацювання технічних моментів у повільному темпі.

Аудіозапис: Для прикладу та натхнення.

Нотний матеріал: Для нотаток і пояснень.

4 і 5. Хід заняття:

Початок уроку. Коротке знайомство з композитором, прослуховування запису з нотами в руках.

Розбір першого розділу. Опрацювання кожної руки окремо, увага на техніку стакато, артикуляцію та динаміку.

Обговорення форми рондо, порівняння характеру рефрену й епізодів, пошук контрастів.

Ансамблева гра з викладачем, відчуття темпового пульсу та музичного діалогу.

Домашнє завдання. Повторити вивчене та розпочати вивчення наступного епізоду.

6. Рефлексія:

Успіхи: Учень зацікавився твором, уважно слухав запис та працював над інтонацією.

Труднощі: Відчуття ансамблю потребує більшої практики.

Висновки: Важливо поступово формувати ансамблеве мислення та уявлення про образ твору.

1. Дата: 17.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Піголенко Іван

Тема уроку: Е.Капуа. О sole mio

Мета заняття: Розвивати музичну фразировку та відчуття «дихання» у виконанні.

2. План заняття:

Привітання та коротке обговорення.

Виконання пісні учнем.

Розбір мелодичної лінії та супроводу.

Обговорення характеру твору та засобів музичної виразності.

Підбиття підсумків та пояснення домашнього завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Слуховий приклад: Демонстрація фраз викладачем — окремо мелодії та акомпанементу.

Виконавський метод: Гра та спів фраз для формування інтонаційної виразності та фразування.

Нотний текст у спрощеній версії: Для зручності орієнтації та чіткого бачення музичного матеріалу.

Кольорове маркування: Виділення фраз, акцентів, дихань та динаміки.

4 і 5. Хід заняття:

Привітання та встановлення контакту з учнем. Налаштування на роботу.

Виконання твору учнем. Аналіз виконання, визначення сильних сторін і моментів для покращення.

Розбір фраз. Виявлення точок дихання, з'єднання фраз у логічні цілісності. Спів мелодії з імітацією фразування.

Робота над акомпанементом: Чіткість ритму, баланс з мелодією, гармонійна підтримка.

Домашнє завдання: Працювати над мелодією, відзначаючи фрази та дихання у нотах.

6. Рефлексія:

Що вдалося: Учень глибше відчув характер пісні, прагнув зробити фрази виразними.

Труднощі: Складність у збереженні ритмічної стабільності лівої руки.

Висновки: Акцентувати увагу на фразуванні через спів, а також більше вправ на координацію рук.

1. Дата: 19.04.2025

Клас (рівень учня): 2 клас

Прізвище учня: Піголенко Іван

Тема уроку: Словацька народна пісня. Тином-таном

Мета заняття: Вивчення нового твору.

2. План заняття:

Привітання та коротка розповідь про пісню.

Гамова розминка.

Опрацювання партій правої та лівої руки окремо.

Підбиття підсумків, пояснення домашнього завдання.

3. Методи і засоби навчання:

Пошуковий метод: Самостійний аналіз помилок, повторення матеріалу для закріплення.

Пояснювальний метод: Робота з асоціаціями та логікою під час вивчення музичних елементів.

Спрощений нотний текст, адаптований для 2 класу.

Кольорове маркування нот для фразування та акцентів.

4 і 5. Хід заняття:

Привітання. Ознайомлення з характером пісні – веселої та жартівливої.

Поступове вивчення мелодії по фразах. Демонстрація викладачем, повторення учнем.
Акцент на легкості виконання.

Робота над лівою рукою. Повільне програвання з увагою до ритму. Спроба з'єднання обох рук у першій фразі.

Обговорення характеру твору. Уявлення сценки дитячих ігор для кращого розуміння настрою.

Домашнє завдання – вивчити наступну частину окремими руками.

6. Рефлексія:

Що вдалося: Робота по фразах спростила запам'ятовування, а спів — покращив музичне відчуття.

Труднощі: Виконання легкого non legato потребує більшої уваги.

Висновки: Вводити елементи сольфеджіо та ігрові методи для кращого засвоєння ритму й характеру.

1. Дата: 26.04.2025

Клас (рівень учня): 8 клас
Прізвище учня: Халін Яків
Тема уроку: Е.Гріг. Серце поета
1. Мета уроку:

Покращити виразність, технічну чіткість та розуміння музичного образу твору.

2. План уроку:

- Привітання, налаштування на роботу
- Повторення гам та арпеджіо
- Робота над складними місцями твору
- Обговорення інтерпретації
- Підсумки, домашнє завдання

3. Методи і засоби навчання:

- Пояснювально-ілюстративний метод
- Метод порівняння
- Друковані ноти
- Аудіозаписи

4–5. Хід уроку:

- Привітання, прослуховування виконання
- Опрацювання складних фрагментів
- Робота над виразністю, фразуванням
- З'єднання фрагментів, цілісне виконання
- Домашнє завдання: опрацювати окремий фрагмент з фокусом на виразність

6. Рефлексія:

- Добре: Покращення техніки у складних місцях
- Труднощі: Брак самостійності в інтерпретації
- Висновки: Сприяти розвитку критичного мислення, адаптувати методику до учня

1. Дата: 26.04.2025
Клас (рівень учня): 4 клас
Прізвище учня: Бутенко Софія
Тема уроку: Й.Гайдн. Менует
1. Мета уроку:

Розвинути навички виконання танцювальної музики епохи класицизму, зокрема менуету Й. Гайдна, з акцентом на точність виконання, виразність і стиль.

2. План уроку:

- Привітання та знайомство з твором
- Розбір першої частини твору
- Вивчення форми та стилю
- Обговорення особливостей музичного стилю класицизму
- Підсумки та визначення домашнього завдання

3. Методи і засоби навчання:

- Наочно-слуховий метод: демонстрація виконання менуету, підкреслюючи аплікатуру, легато та динамічні відтінки
- Словесний метод: пояснення структури менуету, історія танцю, його характер
- Ноти менуету Й. Гайдна: чіткий нотний текст з аплікатурою та фразировкою
- Візуальний матеріал: зображення танцюючих пар для формування асоціативного мислення

4–5. Хід уроку:

- Привітання та занурення в контекст епохи класицизму, історія менуету як бального танцю
- Пояснення тричастинної форми менуету, демонстрація початку кожної частини
- Розучування першої фрази з акцентом на легке легато, співвідношення партій лівої та правої рук
- Вивчення ритмічної точності лівої руки та акцент на виразність виконання
- Домашнє завдання: розібрати середню частину твору окремими руками, зосередившись на пам'яті

6. Рефлексія:

- Позитивний аспект: Зацікавленість учня історією класицизму та особливостями виконання менуету, ефективність поетапного розучування
- Труднощі: Необхідно більше уваги приділяти технічним аспектам, таким як легкість та граціозність звуковидобування
- Висновки: Потрібно включати більше вправ для розвитку легкості у виконанні та заохочувати учня до самостійного пошуку виразних засобів у грі

1. Дата: 19.04.2025

Клас (рівень учня): 4 клас

Прізвище учня: Бутенко Софія

Тема уроку: Л.Шітте. Етюд-марш

1. Мета уроку:

Розвивати техніку гри та образність виконання маршової музики, зокрема етюд-маршу Людвіга Шітте, акцентуючи на ритмічній точності та виразності.

2. План уроку:

- Привітання та спілкування
- Розігрів на арпеджіо та гамах
- Робота над ритмом та характером твору
- Прискорення темпу
- Підсумки та домашнє завдання

3. Методи і засоби навчання:

- Словесний метод: обговорення характеру маршової музики, її асоціативного значення, технічних аспектів (акценти, аплікатура, динаміка)
- Практичний метод: використання метронома для стабільного темпу та рівномірності ритму, повільне поєднання рук з поступовим збільшенням темпу
- Ноти етюд-маршу Людвіга Шітте: чіткий нотний текст з аплікатурою та акцентами
- Аудіозаписи маршових композицій: для створення слухового образу та розуміння характеру твору

4-5. Хід уроку:

- Привітання та обговорення жанру маршу, запитання про знайомство учня з маршовою музикою
- Прослуховування виконання учня, обговорення помилок та їх виправлення
- Повільне програвання першої фрази правою рукою під метроном, додавання лівої руки, поступове збільшення темпу
- Працюємо над чітким звуком та рівністю, особливо перед акцентами
- Домашнє завдання: працювати над чіткістю пальців, виконувати під метроном в помірному темпі

6. Рефлексія:

- Позитивний аспект: зацікавленість учня жанром маршу завдяки розповіді та прослуховуванню прикладів, використання метронома для відчуття ритму
- Труднощі: потреба більше уваги приділити технічним аспектам для енергійного звучання, особливо в партії лівої руки
- Висновки: включати більше вправ на розвиток сили та пружності пальців і кистей, активно використовувати ритмічні вправи для кращого засвоєння ритму

II. Пасивна практика

спостереження за уроками, аналіз

Мета пасивної практики: Набути уявлення про реальний навчальний процес у мистецькій школі. Зрозуміти особливості методики навчання гри на фортепіано. Підготуватися до самостійного проведення уроків.

Завдання для практиканта: під час проходження пасивної практики здобувач повинен:

1. Спостерігати за роботою викладачів

Відвідувати індивідуальні уроки фортепіано з учнями різних вікових категорій. Фіксувати структуру уроку: організаційний момент, розігрування піаністичного апарату, основну роботу над репертуаром, підбиття підсумків.

2. Аналізувати педагогічні прийоми

Звертати увагу на методи пояснення музичного матеріалу.

Відзначати способи мотивації учнів, техніку постановки рук, розвиток артикуляції, динаміки, ритму.

Фіксувати прийоми роботи над помилками та способи їх виправлення.

3. Оцінювати взаємодію «викладач-учень»

Спостерігати за стилем спілкування викладача з учнем.

Аналізувати, як викладач підтримує увагу, зацікавленість і працездатність учня протягом уроку.

4. Вести щоденник спостережень

Після кожного уроку заповнювати щоденник, зазначаючи: дату та тему уроку; вік та рівень підготовки учня; основні завдання та хід уроку; використані педагогічні методи; особливості поведінки учня; власні висновки щодо ефективності проведеного уроку.

5. Формувати власні педагогічні висновки

На основі спостережень визначати сильні сторони та можливі труднощі у викладацькій діяльності.

Аналізувати, які педагогічні прийоми хотілося б використати у власній практиці. Оцінити значення індивідуального підходу до кожного учня.

Для кожного уроку:

Дата: 16.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Дашак Соломія, 1 клас

Тема уроку: К.Черні-Гермер, етюд №1

1. Мета уроку:

Розвинути технічні навички, покращити артикуляцію, координацію рухів пальців, а також додати артистичності та характеру виконанню етюду.

2. Завдання уроку:

- Навчитися чітким рухам кожного пальця, зосередитись на їх артикуляції та координації при переходах між клавішами
- Розвивати стабільність та контроль над натисканням клавіш для однорідного звучання
- Передати спокійний та плавний характер музики через рівне виконання та увагу до фраз

3. Хід уроку:

- Привітання, настрої на урок. Питання про домашнє завдання: що вдалося, що не вдалося
- Розігрів на гамі в повільному темпі
- Прослуховування виконання етюду учнем, обговорення помилок та шляхи їх виправлення
- Програвання етюду окремими руками з поступовим пришвидшенням темпу
- Висновки уроку та домашнє завдання

4. Методи та прийоми викладача:

- Наочно-слуховий метод: показ правильного виконання, посадки рук та рухів пальців
- Практичний метод: розбиття етюду на фрази для кращого засвоєння, робота над технічними елементами окремо для кожної руки
- Індивідуальний підхід, регулярне спостереження та корекція помилок

5. Активність учня:

- Слухання вказівок викладача, виконання вправ для розігріву
- Концентрація на правильній посадці рук та рухах пальців
- Наслідування викладача, намагання правильно розташувати руки на клавіатурі
- Проявляє старанність та наполегливість у засвоєнні нових навичок

6. Висновки та спостереження:

- Позитивні моменти: Учень демонстрував гарне розуміння ритму та намагався грати під метроном, що допомогло йому відчувати правильний темп
- Проблемні моменти: Періодичні труднощі з утриманням правильного положення рук під час гри, що потребує постійної корекції
- Побажання: Поступово заохочувати учня до самостійного аналізу нотного тексту і виправлення помилок

Дата: 16.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Марк Кото, 2 клас

Тема уроку: Ж.Косма, Жовте листя.

1. Мета уроку:

Розвивати навички виразного виконання ліричної та меланхолійної музики, підвищити емоційну виразність і майстерність фразування.

2. Завдання уроку:

- Навчитися плавно та співуче виконувати мелодію, передаючи ліричний характер музики
- Використовувати динамічні відтінки для підкреслення емоційного змісту твору
- Розвивати здатність самостійно працювати над твором для досягнення поставлених музичних цілей

3. Хід уроку:

- Привітання та обговорення зацікавленості в роботі. Визначення разом з учнем музичних фраз, позначення їх у нотах
- Розучування партії лівої руки окремо, зосереджуючи увагу на ритмічній чіткості та м'якості звучання
- Робота над фразуванням та "диханням" між фразами
- Заохочення учня слухати своє виконання, порівнювати його з виконанням викладача
- Підсумки уроку: відзначення успіхів у роботі над мелодійністю, динамікою та фразуванням

4. Методи та прийоми викладача:

- **Словесний метод:** Обговорення образного змісту твору, асоціацій з осінньою темою, емоційним настроєм
- **Емоційно-образний метод:** Заохочення учня до створення асоціацій, пов'язаних із назвою та характером твору, акцент на передачі емоцій через нюанси виконання
- **Практичний підхід:** Робота над мелодійністю та співучістю, розвиток "дихання" у музиці, використання порівнянь для кращого розуміння характеру твору

5. Активність учня:

- Уважно розглядає нотний текст, звертаючи увагу на ключові позначення, темп і динаміку
- Ділиться своїми враженнями та асоціаціями, пов'язаними з музикою та її назвою
- Зосереджено розучує мелодію, контролюючи плавний перехід між звуками та аплікатурою
- Співпрацює з викладачем, виконуючи його завдання та рекомендації

6. Висновки та спостереження:

- **Позитивні моменти:** Учень виявив емоційну зацікавленість у творі, показав намагання передати його меланхолійний характер через виразне виконання
- **Зоні для покращення:** Іноді акомпанемент був занадто голосним, що приглушувало мелодію. Потрібно працювати над балансом звуку між руками
- **Побажання на майбутнє:** Розвивати плавність і зв'язність звуку через спеціальні вправи. Також спів допоможе учневі краще відчувати фразування та ліричність твору

- **Дата:** 18.04.2025
- **Вид діяльності:** Спостереження за уроком
- **Викладач:** Фролова Євгенія Костянтинівна
- **Учень:** Дашак Соломія, 1 клас
- **Тема уроку:** К. Гурлітт – *Пастораль*

1. Мета уроку:

- Ознайомити учня з новим твором, розвивати вміння передавати плавний і спокійний характер музики, формувати навички легкого легато і контрольованої динаміки.

2. Завдання уроку:

- Сприймати новий твір на слух і визначати його емоційний настрій.
- Навчитися виконувати вступну фразу з плавним легато.
- Визначити музичні фрази і «дихання» між ними.
- Працювати над передачею спокійного, пасторального образу.

3. Хід уроку:

- Учениця слухає виконання викладача, визначає характер твору.
- Робота над вступною фразою правою рукою.
- Разом з викладачем визначає фразування та місця «музичного дихання».

Дата: 16.04.2025

Вид діяльності: спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень, клас: Цепух Марк, 4 клас

Тема уроку: Й.С.Бах, двохголосна інвенція d-moll

1. Мета уроку:

Покращити розуміння імітації як основного принципу розвитку музичної тканини в інвенції, підвищити майстерність виконання двоголосих творів.

2. Завдання уроку:

- Осягнути принцип одночасного звучання та розвитку двох самостійних мелодійних ліній
- Розпізнавати моменти імітаційного проведення теми в обох голосах
- Використовувати ефективну аплікатуру для забезпечення плавності та виразності виконання

3. Хід уроку:

- Привітання та коротка бесіда з учнем
- Прослуховування виконання інвенції ре мінор, звертаючи увагу на загальне виконання, чіткість обох голосів, ритм, темп і артикуляцію
- Обговорення фразування та визначення музичних фраз в кожному голосі та їхньої взаємодії
- Визначення імітацій в обох голосах, підкреслення артикуляційних штрихів та фразування в нотах
- Завершення уроку підсумком і постановка домашнього завдання

4. Методи та прийоми викладача:

- **Аналітичний метод:** Розбір форми інвенції, визначення імітацій, характеристика штрихів барокової епохи
- **Практичний метод:** Проспівування окремо кожного голосу, робота над складними ритмічними поєднаннями, аналіз нотного тексту
- **Прийоми викладача:** Акцент на незалежності голосів, заохочення до самостійного аналізу та критичного мислення

5. Активність учня:

- Виконує твір з більшою впевненістю, активно бере участь в обговоренні структури твору
- Самостійно визначає тему, імітації та епізоди, працює над виразним виконанням кожного голосу
- Розмічає артикуляційні штрихи та фразування в нотах, проявляє ініціативу у пошуку виразних засобів

6. Висновки та спостереження:

- **Позитивні моменти:** Учень показує покращене розуміння ведення двох голосів та їх взаємодії, має кращий лінеарний слух і здатність виділяти кожен мелодійну лінію

- **Над чим треба попрацювати:** Запам'ятовування складного поліфонічного тексту потребує додаткових стратегій для розвитку музичної пам'яті

Побажання на майбутнє: Використовувати метроном для контролю темпу та розвиток слухового контролю для точної інтерпретації поліфонічного тексту.

Дата: 18.04.2025

Вид діяльності: Спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень: Дашак Соломія, 1 клас

Тема уроку: К. Гурлітт – *Пастораль*

1. Мета уроку:

Сформувати уявлення про характер спокійної, плавної музики, розвивати навички виконання легкого легато та виразної динаміки.

2. Завдання уроку:

- Ознайомити ученицю з новим твором.
- Навчити проводити мелодію плавно, з дотриманням фразування.
- Виховувати вміння слухати й емоційно інтерпретувати музику.

3. Хід уроку:

Початок – прослуховування твору у виконанні викладача. Обговорення характеру, образів пасторалі. Розбір першої фрази правої руки з акцентом на плавне легато. Робота над динамікою. У завершенні – виконання 8 тактів з поєднанням фраз.

4. Методи та прийоми викладача:

- Слуховий метод
- Метод образної аналогії
- Повільний розбір
- Робота над фразуванням через “дихання”
- Підспівування

5. Активність учня:

Учениця слухає уважно, реагує на пояснення, намагається наслідувати приклад. Є труднощі з рівністю легато.

6. Висновки та спостереження:

Учениця працює з інтересом, добре відчуває характер. Рекомендовано домашню роботу над плавністю звучання та контролем кисті.

Дата: 22.04.2025

Вид діяльності: Спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень: Кото Марк, 2 клас

Тема уроку: Р. Шуман – *Солдатики на марші*

1. Мета уроку:

Розвивати відчуття ритму, навчити передавати маршовий характер музики.

2. Завдання уроку:

- Працювати над чіткістю ритмічного малюнку.
- Відпрацювати акценти й метричне підкреслення.
- Навчитися грати з педаллю та збереженням маршового темпу.

3. Хід уроку:

Учень знайомиться з ритмічною структурою. Виконує праву руку з акцентами. Робота над ритмічною вправою “сильна-слабка доля”. Поступове включення педалі. Завершення – гра з педаллю та ритмічним акцентом.

4. Методи та прийоми викладача:

- Метод словесного пояснення
- Робота з ритмічними вправами
- Спільна гра
- Метод гри з рахунком

5. Активність учня:

Учень активно виконує завдання, уважний до темпу, іноді поспішав. Прагне до точності.

6. Висновки та спостереження:

Хороше ритмічне відчуття. Для покращення стабільності темпу рекомендовано домашню гру з метрономом.

Дата: 23.04.2025

Вид діяльності: Спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень: Цепух Марк, 4 клас

Тема уроку: Д. Скарлатті – Соната D-dur K.96

1. Мета уроку:

Ознайомити учня з бароковою стилістикою, розвивати точність артикуляції.

2. Завдання уроку:

- Розпочати вивчення сонати.
- Ознайомити з манерою гри епохи бароко.
- Працювати над технікою форшлагів, стакато, легато.

3. Хід уроку:

Слухання зразку. Аналіз структури. Робота з правою рукою – відпрацювання штрихів. Опрацювання прикрас. Завершення – гра 16 тактів із коментарем викладача.

4. Методи та прийоми викладача:

- Стилiстичний аналіз
- Пояснення мануального руху
- Практичні вправи на форшлаги
- Повторна гра з акцентами на штрихах

5. Активність учня:

Учень уважно слухає, зацікавлений у стилі, прагне до точності, але потребує часу на освоєння прикрас.

6. Висновки та спостереження:

Добра мотивація, але потрібна поступова робота над штрихами та прикрасами. Варто приділити більше уваги повільному темпу.

Дата: 25.04.2025

Вид діяльності: Спостереження за уроком

Викладач: Фролова Євгенія Костянтинівна

Учень: Кото Марк, 2 клас

Тема уроку: Й. Гайдн – *Маленька серенада*

1. Мета уроку:

Навчити учня фразовому виконанню класичного репертуару з увагою до динаміки та форми.

2. Завдання уроку:

- Розвивати слух і відчуття фразування.
- Формувати навички динамічного контрасту.
- Навчити поєднувати короткі фрази в довші музичні думки.

3. Хід уроку:

Читання нот з викладачем. Розмітка фраз. Гра по 2 такти з луною у динаміці. З'єднання фраз у цілісний уривок.

4. Методи та прийоми викладача:

4. Методи та прийоми викладача:

- Аналіз періодів
- Спів та гра окремих голосів
- Метод пунктирного ритму
- Робота над динамічним контрастом

5. Активність учня:

Слухає уважно, добре інтонує. Має складності з точністю пунктиру.

6. Висновки та спостереження:

Позитивне ставлення до роботи. Необхідно продовжити роботу над точністю ритму та зв'язністю структури.

II. ЗВІТ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

У загальних підсумках практики зазначити:

1. Загальні відомості

- Прізвище, ім'я практиканта.
- Освітній заклад, курс навчання.
- База практики (назва мистецької школи).
- Термін проходження практики.

2. Опис видів діяльності під час практики

- Кількість відвіданих уроків під час пасивної практики.
- Кількість проведених самостійних уроків.
- Короткий опис основних завдань, які виконував під час практики.

3. Підсумки пасивної практики

- Що було спостережено та вивчено під час відвідування уроків викладачів.
- Які педагогічні методи та прийоми справили найбільше враження.
- Що нового дізнався про процес навчання дітей гри на фортепіано.

4. Підсумки активної практики

- Опис проведених уроків (теми, основні завдання, труднощі учнів).
- Які методи викладання були використані.
- Які успіхи та досягнення були у учнів під час власних уроків.

5. Самоаналіз викладацької діяльності

- Що вдалося найкраще у роботі з учнями.
- З якими труднощами стикнувся під час викладання.
- Як змінювалося педагогічне уміння протягом практики.

6. Загальні висновки

- Які професійні навички були вдосконалені.
- Чого ще потрібно навчитися для вдосконалення викладацької майстерності.
- Власні враження від практики та її значення для майбутньої професії.

7. Пропозиції та побажання

- Побажання до себе на майбутнє.
- Які форми роботи хотілося б спробувати у майбутньому.

Форма написання:

- Викладати думки чітко, послідовно, грамотно.
- Обсяг підсумкового звіту: **2–3 сторінки**

II. ЗВІТ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

1. Загальні відомості

- **Прізвище, ім'я практиканта:** Сельський Олексій
- **Освітній заклад, курс навчання:** Академія мистецтв імені Павла Чубинського, 4 курс
- **База практики:** Дитяча музична школа №4 Печерського району міста Києва
- **Термін проходження практики:** з 12 квітня 2025 р. по 30 квітня 2025 р.

2. Опис видів діяльності під час практики

- **Кількість відвіданих уроків під час пасивної практики:** 8
- **Кількість проведених самостійних уроків:** 8
- **Основні завдання:**
Планування та проведення індивідуальних уроків гри на фортепіано з урахуванням вікових та технічних особливостей учнів.
Робота над розвитком технічних навичок, музичності, фразування, артикуляції та динаміки.
Формування поліфонічного мислення та цілісного музичного образу твору.

3. Підсумки пасивної практики

- **Спостережено та вивчено:**
Побудову структури уроку, способи організації навчального процесу, формування довіри між учнем і педагогом.
- **Педагогічні методи, що справили враження:**
Образне пояснення музичного матеріалу, використання асоціацій, активне залучення учня до аналізу твору.
Ефективне використання невербального контакту, вміння утримувати увагу учня протягом заняття.
- **Нові знання:**
Важливість психологічного підходу до дитини, вміння адаптувати темп і складність матеріалу відповідно до емоційного стану учня.
Розуміння ролі емоційної підтримки в успішному засвоєнні музичного матеріалу.

4. Підсумки активної практики

- **Проведені уроки:**
Тематика — «Розвиток виразного фразування», «Робота над поліфонічним мисленням», «Використання динамічних відтінків».
Основні завдання — розвиток техніки, чіткого інтонування, ритмічної стабільності та емоційного наповнення музики.

- **Методи викладання:**

Словесні інструкції, образно-асоціативний метод, показ на прикладі, діалогічна форма навчання.

Використовував аналітичний підхід до фразування, демонстрацію та порівняння варіантів виконання.

- **Успіхи учнів:**

Відчутне покращення динаміки, зростання виконавської впевненості, поява елементів самостійної інтерпретації.

Покращення координації, плавності виконання, інтерес до музичного аналізу.

5. Самоаналіз викладацької діяльності

- **Удалося найкраще:**

Налагодження емоційного контакту з учнем, пояснення складних музичних понять доступною мовою, створення доброзичливої атмосфери на уроці.

- **Труднощі:**

Тайм-менеджмент заняття, утримання постійної уваги учня протягом уроку, гнучке реагування на несподівані труднощі в процесі гри.

- **Зміни у педагогічному вмінні:**

Зросла впевненість у веденні уроку, покращилося планування структури заняття, з'явилось краще розуміння методичної гнучкості.

Удосконалено навички індивідуального підходу до учнів з різними потребами.

6. Загальні висновки

- **Вдосконалені професійні навички:**

Педагогічне спілкування, планування уроків, аналіз виконавських помилок, робота з фразуванням, інтонацією, ритмом.

- **Що ще потрібно вдосконалити:**

Розширення методичного інструментарію, робота з імпровізацією, гнучкість у подачі матеріалу, досвід у групових формах навчання.

- **Власні враження:**

Практика дала глибше розуміння професії викладача, посилила мотивацію до подальшого розвитку та підтвердила бажання працювати з дітьми.

Розвинулася емпатія, відповідальність і відчуття місії у справі музичної освіти.

7. Пропозиції та побажання

- **Побажання до себе:**

Бути ще уважнішим до індивідуальностей учнів, працювати над терплячістю,

послідовністю викладу, підтримувати щире зацікавлення до музики в кожного учня.

• **Бажані форми роботи у майбутньому:**

Спробувати групові заняття, імпровізацію на уроці, використання цифрових технологій — інтерактивних нот, візуального аналізу музики, відеопорівнянь виконань.

Дата 30.04.2025

ПІБ Сельський Олексій Романович

підпис

ОЦІНЮВАННЯ ПІАНІСТА-ПРАКТИКАНТА

АКТИВНА ПРАКТИКА (проведення індивідуальних уроків)		
критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис керівника практики (активної) від мистецької школи
Підготовка та планування уроків	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)
Методика викладання	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)
Робота з учнями (організація, мотивація)	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)
Самостійність і професійна культура	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)

ПАСИВНА ПРАКТИКА (спостереження за уроками, аналіз)		
критерії оцінювання	оцінка	ПІБ та підпис керівника практики (пасивної) від закладу мистецької школи
Відвідування та конспектування уроків	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)
Методика викладання	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)
Аналіз педагогічних методів	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)
Участь в обговореннях і самоаналіз	Згаровичко 73	Франко Б.І. (підпис)

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКАНТА

критерії оцінювання	оцінка	ПБ та підпис викладача з навчальної дисципліни «Педагогічна практика»
<i>Григорук</i>	3 / 43	<i>Трогач</i>

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувач продемонстрував високий рівень професіоналізму та методичної підготовки в процесі проведення уроків. Його творчий підхід до планування та проведення уроків, чітке обґрунтування педагогічних прийомів, а також ефективна взаємодія з учнями свідчать про його високі педагогічні якості. Він активно рефлексує свою діяльність, що дозволяє йому постійно вдосконалювати свої навички.
4	Здобувач володіє основними педагогічними методами та здатний проводити уроки послідовно і логічно, що забезпечує ефективне навчання. Хоча контакт з учнем підтримується, є окремі моменти, що потребують вдосконалення для покращення взаємодії. В плануванні або веденні документації є незначні недоліки, які можна коригувати для більшої чіткої організації процесу. Здобувач демонструє відповідальне ставлення до своїх обов'язків та здатність до

	самостійного аналізу, що дозволяє йому розвивати свої педагогічні навички.
3	Здобувач володіє елементарними навичками викладання, але його методичні прийоми не завжди обґрунтовані та ефективно застосовуються. В організації занять є помилки, що може впливати на загальну ефективність уроків. Труднощі у взаємодії з учнями вказують на необхідність розвитку комунікативних навичок та покращення педагогічного підходу. Педагогічна документація частково неповна або оформлена з порушеннями, що потребує уваги та вдосконалення. Загалом здобувач потребує значної методичної підтримки для подальшого розвитку педагогічних навичок та ефективного ведення занять.
2	Здобувач не продемонстрував необхідного рівня педагогічних умінь та не володіє базовими методиками викладання фортепіано. Йому важко ефективно організувати уроки та підтримувати належний педагогічний контакт з учнями. Виявлено відсутність звітності або її виконання на формальному рівні. Потрібно значно підвищити рівень відповідальності та практичних навичок для ефективного навчання та організації процесу. Здобувач потребує значної методичної підтримки і вдосконалення педагогічної практики.
1	Здобувач не брав активної участі в педагогічній практиці та систематично ігнорував завдання. Відсутня необхідна документація, а також не проведено жодних занять. Демонструє повну невідповідність до викладацької діяльності, що вимагає серйозного перегляду підходів до професійного розвитку та підготовки до викладання. Потрібна кардинальна корекція поведінки та плану розвитку для покращення результатів у педагогічній діяльності.

Види робіт	Бали рейтингу		
Здобувач на високому рівні виконує усі завдання педагогічної практики, продемонструвавши відмінні професійно-педагогічні навички. • Знання: ○ Повне і детальне розуміння методичних основ викладання гри на фортепіано. ○ Глибоке знання психологічних аспектів навчання, ефективне застосування індивідуальних підходів до учнів. ○ Знання сучасних педагогічних технологій та вміння застосовувати їх на практиці. ○ Володіння основами рефлексії, здатність до критичного осмислення власної практики. • Виконання: ○ Відмінно організовує заняття, логічно та структуровано подає матеріал. ○ Педагогічний контакт з учнем бездоганний, вдало мотивує учнів. ○ Методичний підхід до уроків повністю відповідає вимогам програми, завдання виконуються на високому рівні. • Дії: ○ Створює інноваційні та творчі підходи до навчання. ○ Педагогічна документація оформлена бездоганно. ○ Активно проводить самоаналіз та рефлексію, готовий до вдосконалення свого педагогічного стилю.	100-90 балів	високий рівень зараховано	A
Здобувач досяг достатнього рівня в педагогічній діяльності, демонструє вміння використовувати основні методики викладання. • Знання:	82-89 балів	достатній рівень	B

○ Володіє основними методами та техніками викладання гри на фортепіано. ○ Має достатнє розуміння психології навчання, враховує індивідуальні потреби учнів. ○ Добре розуміється на основах рефлексії, хоча ще потребує вдосконалення в цьому аспекті. • Виконання: ○ Педагогічні уроки організовані послідовно, матеріал подається чітко, але є незначні недоліки в плануванні. ○ Взаємодія з учнями ефективна, хоча інколи можна покращити мотивацію або надання зворотного зв'язку. • Дії: ○ Веде документування практики, але є дрібні помилки або недоліки в оформленні. ○ Присутній самоконтроль та рефлексія, здатність робити висновки.		зараховано	
Здобувач демонструє достатній рівень компетентності, але є деякі недоліки в організації педагогічного процесу. • Знання: ○ Має основні знання методики викладання фортепіано, однак потребує уточнень і вдосконалення деяких аспектів. ○ Знання психологічних особливостей навчання не повністю застосовуються на практиці. • Виконання: ○ Заняття проводяться чітко, але інколи спостерігаються проблеми з адаптацією матеріалу для різних учнів. ○ Педагогічний контакт з учнями іноді потребує покращення, можуть виникати труднощі в мотивації. • Дії: ○ Документація неповна або оформлена з деякими порушеннями. ○ Рефлексія має місце, але вона не завжди детальна або конструктивна.	74-81 балів	достатній рівень зараховано	С

Здобувач має середній рівень педагогічної підготовки, але виявляє значні труднощі у застосуванні методичних підходів. • Знання: ○ Основи методики викладання фортепіано засвоєні частково, існують прогалини у розумінні психології навчання. ○ Труднощі з адаптацією методів до конкретних учнів. • Виконання: ○ Заняття організовуються, але є проблеми з їх послідовністю та чіткістю. ○ Взаємодія з учнями має місце, але інколи відсутня ефективна комунікація, зокрема в аспектах мотивації та підтримки. • Дії: ○ Документація оформлена неповно, є суттєві недоліки в аналізі проведених уроків. ○ Рефлексія відсутня або поверхова, потребує суттєвого вдосконалення.	64-73 балів	середній рівень зараховано	D
Здобувач досягає мінімального рівня, проте має значні недоліки, які не дозволяють оцінити його діяльність як достатню. • Знання: ○ Має неповні знання методики викладання гри на фортепіано, значні прогалини у розумінні основ педагогіки. ○ Проблеми з розумінням психологічних аспектів навчання. • Виконання: ○ Уроки організовані на мінімальному рівні, часто виникають труднощі з логікою і послідовністю викладу. ○ Контакт з учнями слабкий, важко підтримувати інтерес і мотивацію. • Дії: ○ Документація оформлена неповно, є серйозні недоліки в її веденні. ○ Рефлексія майже відсутня або неадекватна.	60-63 балів	нижче за середній, мінімально прохідний рівень зараховано	E

Здобувач не відповідає мінімальним вимогам до педагогічної практики і потребує значної підтримки для виправлення ситуації. • Знання: ○ Недостатні або відсутні знання методики викладання фортепіано. ○ Не розуміє основ педагогіки та психології навчання. • Виконання: ○ Уроки не організовуються належним чином, суттєві проблеми з подачею матеріалу, відсутня послідовність. ○ Контакт з учнями майже відсутній, не встановлюється ефективна комунікація. • Дії: ○ Документація не ведеться, або вона невідповідна вимогам. ○ Рефлексія відсутня або дуже слабка.	35-59 балів незадовільно з можливістю повторної перездачі	початковий рівень	FX
--	---	---------------------------------	------------------

Обов'язки здобувача-практиканта

1. **Підготовка до практики** допоможе здобувачу не лише організувати свою діяльність, а й наблизить його до розуміння потреб та особливостей учнів.
2. **Участь у пасивній практиці** дасть змогу здобувачу ознайомитися з реальним процесом викладання та відшліфувати свої педагогічні навички, спостерігаючи за досвідченими викладачами.
3. **Активна практика** дозволить реалізувати набуті знання на практиці, де важливо не тільки провести заняття, але й налаштувати ефективний контакт з учнями.
4. **Документальне оформлення** допоможе систематизувати діяльність і надасть можливість рефлексувати та покращувати свою методику.
5. **Дотримання етичних норм** — це ключовий аспект для створення сприятливої атмосфери для учнів та забезпечення позитивних результатів.
6. **Взаємодія з керівниками практики** сприятиме формуванню критичного підходу до власної роботи та поліпшенню педагогічної майстерності.

Крім того, здобувач має розвивати **музично-виконавську компетентність**, **педагогічну** та **комунікативну компетентність**, щоб бути максимально ефективним у навчанні та забезпечити учням глибоке розуміння музичного матеріалу.

Цей набір обов'язків і вимог створює основу для повноцінного розвитку майбутнього педагога, допомагаючи йому стати не лише фахівцем у своїй галузі, але й наставником, здатним мотивувати та підтримувати учнів у навчальному процесі.